

VILÁGOSSSÁG

KOLOZSVAR,
1947 május 25, vasárnap

A MAGYAR NEPI SZÖVETSEG KÖZPONTI NAPILAPJA

IV. EVFOLYAM.
125 szám

Szerdára készítsd elő a 3 szeget!

Az ipari központok felállításáról szóló törvényjavaslatra kimondották a sürgősséget

A kereskedelem- és iparügyi minisztérium utasításai alapján végzi ezután a Nemzeti Bank a hitelirányítást

A kolozsvári Állami Magyar Színháznak újabb 9 és fél milliárd lejti biztosít a költségvetés

BUKAREST. — (Parlamenti tudósítók telefonjelentése.) A belköltségek élet középpontjában továbbra is azok a gazdasági intézkedések állnak, amelyekkel a kormány a demokrácia helyzetét gazdasági téren is meg akarja szilárdítani.

Amint azt már jelentettük, a képviselőház kimondta a sürgősséget az ipari központok felállításáról szóló törvényjavaslatra, ami azt nyitja, hogy a törvényjavaslatot a már eddig bejelentett törvényjavaslatok előtt tárgyalják előbb a parlament megfelelő bizottságába, majd onnan a teljes ülés elé.

Bar a parlament teljes ülése az ipari központok felállításáról szóló törvényjavaslat vitáját még nem kezdte, a kormány máris több, az ipari központok működését megsegítő több törvényjavaslatot készített el. Az elkészített gazdasági természetű törvényjavaslatok között szerepel a gazdasági ellenőrzésének egységesítéséről szóló törvényjavaslat. Emellett törvényjavaslatot fog a parlament benyújtani a kormány a hitelirányítás ellenőrzéséről és az állami bankok újjászervezéséről.

Parlamenti tudósítók úgy értekeztek, hogy végleges formát nyert a gazdasági szabotázsra vonatkozó törvényjavaslat is. Valószínű, hogy a legközelebbi minisztertanácsban, ha nem is mind a négy törvény, de közülük egy-kettő elfogadásra kerül.

Egy jelentősége van annak a törvénynek is, amely arról számol be, hogy a Nemzeti Bank vezetésével a kereskedelem és iparügyi minisztérium utasításai szerint állította meg a hitelirányítás és a bankok felhasználásának módjainak megállapító rendelkezéseit.

A rendelkezéseket megküldték a Nemzeti Bank vidéki fiókjainak is. Kiket bocsátanak el a közszolgálatból?

demokratikus rendszerünk megteremtése, pénzünk helyzetének tisztázása és az egész gazdasági helyzet szempontjából nagy jelentőségű annak is, hogy megőrizzük az előkészületek a közszolgálatból 30 százaléknak elbocsátásával kapcsolatban.

Köztisztviselők 30 százaléka elbocsátását — mint az közszolgálat — a költségvetés 55 százaléka mondja ki. Az 55 százalékos eredetileg úgy hangzott, hogy azokat a tisztviselőket bocsátják el, akiket 1938 január 1-én és 1938 között leveztettek. A szakaszban ezt a rendelkezést a Román Kommunista Párt határozott fellépésére módosított és a módosított szövegben nem szerepel ez a rendelkezés.

Romania Libera" című napilapja jelentése szerint a köztisztviselők a következő szempontok alapján fogják lépíteni: az elbocsátásra vonatkozóban július 1-ig minisztertanácsilag fog rendelkezni. A kormány a köztisztviselők karrierjével kapcsolatban az állami közszolgálatok csökkentése, az állami közszolgálatok működésének egyszerűsítése és a demokraciatellenes és

megvesztegethető tisztviselők elbocsátása vezet.

A MNSz parlamenti csoportjának értekezlete

A MNSz parlamenti képviselői csoportja értekezletet tartott. Az értekezleten — amelyen résztvett Kurkó Gyárfás országos elnök is — részletesen megtárgyalták az ipari központok felállításáról szóló törvényjavaslatot és annak jelentőségét.

Ezután Solyms Iván dr. bejelentette, hogy a román demokrácia vezető erőivel egyetértésben és azok hathatós segítségével a

művészetiügyi minisztériumban eljárt a magyar színházak állami segélyének ügyében. A MNSz képviselőjével közölték, hogy a költségvetésben biztosított 150 milliárd lejhez még 50 milliárd lejti csatolnak és ebből az összegből kívánják kielégíteni a magyar színházak jogos kívánságait is. A kolozsvári Állami Magyar Színház számára a költségvetésben eddig is biztosított összeg felül 9 és félmilliárd, a marosvásárhelyi Székely Színháznak pedig 5 milliárd 300 millió lejti irányoztak elő.

A magyar parlamenti csoport a többi szakminisztériumban is megette a lépéseket, hogy a költségvetésben megállapított hiánysz

ságokat megfelelő módon pótolják. A MNSz-képviselők e munkájukban mindenütt számíthatnak a román demokrácia vezető erőire, elsősorban a Román Kommunista Pártra.

Az értekezleten Kacsó Ferenc jelentette, hogy eljárt a kolozsvári székhellyel felállítandó képességvizsgáló és pályaválasztó pszichotechnikai intézet érdekében. Az intézet felállítását a MNSz kolozsvári központja kérte. A munkaügyi minisztériumban kijelentették, hogy az intézet felállítása nem szerepel ugyan a költségvetésben, de azt a közelebbről megvizsgálható pótköltségvetés terhére megpróbálják felállítani.

Számos üzért adtak át az ügyészségnek

KOLOZSVAR. — A város polgárainak egy része nem akarja figyelembe venni a gazdasági rendelkezéseket, így kezesnek azokat kijátszani, hogy jogtalan hasznokat biztosítsanak maguknak. Ezek

megkárosítják az államot és az állam becsületesen dolgozó polgárait.

A hatóságok egyideig türelmmel várták, hogy rendelkezéseinek eleget tegyen a lakosság, most sz

gorral lecsaptak azokra, akik a rendeleteknek nem tesznek eleget.

Az áru- és árelőírás során számos üzért őrizetbe vettek, akiket kihallgatásuk után a rendőrség átadott az ügyészségnek.

Az angol munkáspárt röpirata az Attlee-kormány külpolitikájáról

Churchillel ellentétben — a röpirat szerint — az angol munkáspárt jó viszonyt akar a Szovjetunióval

LONDON. — Az angol közélet érdekes eseménye az a röpirat, amelyben a munkáspárt — néhány nappal nagygyűlése előtt — széleskörű külpolitikájának az alapelveit. Ami a röpirat hitelességét illeti, különböző megjegyzésekre adott okot az a körülmény, hogy előzőleg nem terjesztették a párt végrehajtóbizottsága elé. E megjegyzésekkel kapcsolatban a párt főtitkára megerősítette, hogy a röpirat — amelyről úgy tudjuk, hogy szerzője a párt nemzetközi osztályának a titkára — a munkáspárt hivatalos kiadványa.

A röpirat szerint Devin külügyminiszter — ellentétben a csak az USA-val való szoros kapcsolatokat szorgalmazó Churchill-el — a leghatározottabban jó viszonyt akar a Szovjetunióval. Bevinnek nagy szerepe volt az európai széttagolódásnak és a három nagyhatalom között áthidalhatatlan szakadékok keletkezésének az elhárításában. A röpirat megállapítja, hogy a brit külpolitika az ENSZ alapokmányára támaszkodik és ellenzi mind a Szovjetuniót, mind az Egyesült Államok elszigetelését.

A pártonkívüli „Times”, a röpirattal foglalkozva, azt írja, hogy minden jóakaratu ember magáévá teheti a munkáspárt külpolitikai alapelveit. A munkáspárti „Daily Herald” megállapítja, hogy a munkáskormány egy államhoz sem akar csatlakozni más állam ellen. A kommunista „Daily Worker” vitába száll a munkáspárttal az az állításával, amely szerint Anglia nem került az amerikai imperializmustól függő másodrangú szerepbe.

Lapjelentések szerint egyébként az angol közvéleményben fokozódik az ellenzés az újabb amerikai kölcsönhöz való folyamodás gondolatával szemben. A konzervatív „News of the World” is tiltakozik egy ilyen újabb kölcsön ellen, mely, szerinte, végleg gazda

sági függőségre taszítaná Angliát. A párisi „Franc Tireur” örömmel üdvözlöi, hogy a felismerés nyomán Anglia új utakat keres s igyekszik kiépíteni kapcsolatát a Szovjetunióhoz és Kelet-Európa demokratikus népeivel. A lap szerint nemcsak az európai nemzeteknek van szükségük az amerikai kölcsönre. Egy idő múlva — írja — az amerikai tőkésök örömmel nyújtanak kölcsönöket anélkül, hogy politikai feltételeket fűznének ezekhez. A „Times” úgy értekezett, hogy Truman amerikai elnök a mai angol kormány távozását és egységkormány alakítását jelölte meg új kölcsön feltételeként. A „Times” visszautasítja az ilyen feltételekhez kötött kölcsönt.

HETVENÖTTAGU AMERIKAI BIZOTTSÁG INDULT GÖRÖGORSZÁGBA

WASHINGTON. — A francia hírszolgálati iroda jelentése szerint, miután Truman elnök aláírta a Görögországnak és Törökországnak szánt segélyről szóló törvényjavaslatot, a segélyalapok ügyvitelével megbízott személyek egy csoportja Görögországba utazott a segély felhasználásával kapcsolatos kérdések rendezésére. A hetvenöt tagból álló bizottság a katonai, pénzügyi, mezőgazdasági és ipari kérdéseknek megfelelően, több osztályra oszlik.

Ankarában már megkezdte egy amerikai bizottság, mely ajánlásokat dolgoz ki a Törökországnak szánt százezer dollárnyi kölcsön felhasználására vonatkozóan. Úry tudjuk, hogy a bizottság 2-3 hónapig marad Törökországban és felkeresi az ország különböző vidékeit.

KINA BÉKEJE ERDEKÉBEN MOSZKVA. — A moszkvai rádió kina jelentéseket közöl az észak-kínai politikai tanács értekezletéről. Lapjelentések szerint elhatározták, hogy felhívással for

dulnak az országos politikai tanácshoz Kina békéjének a helyreállítása érdekében. A politikai tanácsnak a Demokrata Ligához tartozó tagjai sürgetik, hagyjon fel az a kísérlettel, hogy fegyveresen érje el a nemzeti egységet. Helyette dolgozzon ki tervet a béke rendeződés érdekében, beleértve a demokrácia és a szabadság biztosítását.

Londoni jelentés szerint Kina pénzügyminisztere a kínai képviselőház külügyi bizottsága előtt ismertette az ország külpolitikáját. Kijelentette, hogy Kina nem csatlakozik egyetlen nyugati hatalmi alakulathoz sem, mert ez veszélyt jelentene számára. Kina, az 1945 szeptemberében kötött szerződés alapján, a legmelegebb baráti viszonyban akar élni a Szovjetunióval.

UJRA GASPERI-KORMÁNY ALAKUL OLASZORSZÁGBAN?

ROMA. — Mintán Nitti, eredménytelen próbálkozások után, visszatért az új olasz kormány megalakítására kapott megbízást, Nicola köztársasági elnök a 87 éves szabadelvű Orlandót bízta meg kormányalakítással. Orlando, rövid tájékozódás után, közölte a köztársasági elnökkel, hogy nem vállaltja a megbízást. Római politikai körökben valószínűnek tartják, hogy Gasperi előző miniszterelnök, akinek a lemondása indította el a válságot, vállalja az új kormány megalakítását.

CSEHSZLOVAKIA BARÁTSÁGI SZERZŐDÉST AKAR KÖTNI ROMÁNIÁVAL ÉS BULGÁRIÁVAL

BUDAPEST. — A „Szabad Nép” című lap szerint a prágai rádió arról ad hírt, hogy Csehszlovákia ugyanolyan barátsági és kölcsönös segélynyújtási szerződést készül kötni Romániával és

Nem kell több kölcsön

az angoloknak az Egyesült Államoktól. Ugyálszik, azok az olcsó kölcsönök, amelyeket az Egyesült Államoktól kapni lehet, nagyon is drágák.

Anglia egy évvel ezelőtt 4400 millió dolláros kölcsönt kapott az Egyesült Államoktól. A szerződés értelmében a törlesztés 1952 január 1-én kezdődik csak meg, a kamat a törlesztéssel együtt az összeg 1.62 százalékát teszi csak ki. Ajándék — mondották egy évvel ezelőtt Angliában is, az Egyesült Államokban is. Az ajándék azonban egyre drágábbnak bizonyult. Kitiűnt, hogy az amerikaiak a kölcsön segítségével olyan helyzetbe hozták az angol ipart, hogy a konzervatív „New of the World” című lap szerint is újabb kölcsön „gazdasági rabszolgaságba döntene Angliát.”

Az amerikaiak által felajánlott kölcsön elleni tiltakozás egybe esik azzal a heves támadással, amelyet az egész angoliai sajtó az Egyesült Államok új külpolitikai irányvonalá ellen indított.

Sokkal többről van ugyanis szó, mint a kölcsön elfogadásáról, vagy el nem fogadásáról. Az amerikai imperializmus ugyanis megdöntéssel fenyegeti az egész angol preferenciális vámrendszert és a fontsterling blokkot. Egyszóval az egész birodalmi gazdálkodást.

A preferenciális vámrendszer megdöntésére azért lenne szüksége az amerikai nagypiacnak, hogy termékeit eladhassa azokon a „jó” piacokon, amelyek csak Anglia árulhat, tehát végeredményben a hatalmas gyarmatbirodalom szétzúzását kívánja. S mert ezt a birodalmi gazdálkodást védi az úgynevezett fontblokk is, ami annyit jelent, hogy ha India, vagy bármely más dominium és gyarmat a birodalmon kívül akar vásárolni, ahhoz Londonból kell pénzküldést kérnie. Az amerikaiak a fontblokk felszámolását is követelik.

Az Angliára oly fontos két gazdasági rendszabály felmondása ellenében kimélyítik a kölcsönt az amerikaiak, de az angoloknak ez nem kell.

Bulgáriával, mint amilyent Jugoszláviával és Lengyelországgal is kötött. A prágai rádió szerint a szerződésbe felveszik az önműködően hatályba lépő katonai és más támogatást arra az esetre, ha harmadik állam megtámadná a szerződő országok valamelyikét. A jelentés hangsúlyozza, hogy sem a tervezett, sem a korábbi szerződések nem irányulnak tömbalakítására.

PARIS. — Bidault külügyminiszter a külügyi bizottságban bejelentette, hogy rövidesen gazdasági és politikai szerződést írnak alá Franciaország és Lengyelország között. Csehszlovákiával is tárgyalások indulnak szerződés kötése érdekében.

A kolozsvári pénzügyigazgatóság felhívása a fogyasztó helyiségek tulajdonosaihoz

KOLOZSVAR. — A pénzügyigazgatóság az összes fogyasztó helyiségek, vendéglők, bogdárok, kocsinok, kifőzdék, cukrászdák, bárók, klubok tudomására hozza, hogy a pénzügyminisztérium 545.942—1947. számú rendeletével a havonként borderóval fizetendő exceptionális adóátalányt (pausz) folyó év április 1-től visszamenőleg az 1946—47. pénzügyi évre az egyenes adó kivétési jegyzőkönyvben feltüntetett forgalom teljes összege után állapította meg az új átalányösszegek megállapításáig, illetve kivetéséig. Minthogy a fogyasztási helyiségek folyó évi április hónapra még az 1946—47. pénzügyi év 40 százalék, illetve 50 százalékkal csökkentett forgalma után fizették be az átalányt, a fenti rendelet alkalmazása következtében előálló különbözetet június 10-ig büntetés és kamat nélkül fizethetik be.

Molotov jegyzékben jelentette be a magyar kormány a hadifoglyok azonnali hazabocsátását

BUDAPEST. — Molotov külügyminiszter Szekfü Gyulához, Magyarország moszkvai követéhez jegyzéket intézett, amelyben a szovjet kormány elhatározását közli, hogy Rákosi Mátyásnak, a Magyar Kommunista Párt vezetőjének Sztalin generalisszimushoz intézett levelére a Szovjetunióban

lévő magyar hadifoglyokat még a békeszerződés ratifikálása előtt, május hónapban szabadonbocsátják és valamennyi magyar hadifoglyot hazaszállítják. Bukaresti jelentés arról számol be, hogy a Szovjetunióból Jasiba újabb 250 romániai hadifogoly érkezett, akiket a foksányi fogadó-

központba szállították, hogy azután onnan otthonaikba irányítsák őket.

Ezzel kapcsolatban illetékes helyen kijelentették, hogy néhány napon belül újabb hadifoglyoszállományok érkeznek. A romániai hadifoglyok nagyrészt hajó fogja Konstancába szállítani.

Kegyeelettel emlékezett meg a hősookról Kolozsvár lakossága

KOLOZSVÁR. — Hősök napját Kolozsvár város lakossága kegyeletes megemlékezéssel ünnepelte. Az összes templomokban istentiszteleteket tartottak és az iskolák képviselői virágokkal kezelve gyűltek a Malinovszki-téri szovjet hősök síremlékei mellett. A görög-katedrálisban tartott hivatalos istentiszteleten Colan ortodox püspök mondott beszédet. Mise után a hősök indulója hangjai mellett a kormány, a hadsereg, a demokratikus pártok képviselői, szakszervezetek, iskolák megbírói megkoszorúzták a szovjet hősök Malinovszki-téri síremlékét.

A Hősök napjának ünnepe a Tordai-uti hősök temetőjében folytatódott. Az ismeretlen hősök sírjánál Morfei tábornok mondott beszédet. Kiemelte beszédében, hogy minden idők igazi hősei azok, akik a népek valódi szabadságáért harcoltak. A kormány nevében Bianu Petre dr. megyefőnök méltatta a demokratikus Románia hősi halottait. A város lakosságának nevében Dan István magyar nyelven mondott beszédet. — A háborút mindig a hódítani vágyók kezdik és a népek végzik be — mondotta. — Így volt ez az első világháború alatt is. Ekkor született meg a szovjet népek hadserege, amely a né-

pek szabadságának megvédéséért alakult. A második világháborúban a kis népek e hős hadsereg halottainak hősiessége mellett tudták szabadságukat megszerezni. Most, amikor egyesek újabb háborút akarnak, fel kell ismernünk ezt a veszélyt és minden erőnkkel meg kell akadályoznunk — fejezte be. Chisu Paulina a Romániai Demokratikus Nők Szövetsége nevében, míg Bulzuc ővezető a hadsereg legénysége nevében beszélt. A „Névtelen Hősök” emlékművének megkoszorúzása és a diszszázad elvonulása után a kolozsvári Hősök napjának ünnepe véget ért.

Mi, magyar fiatalok büszkék vagyunk arra, hogy román barátaink vannak

— mondotta a MADISz szónokája Temesváron

TEMESVÁR. — Beszámoltunk arról, hogy Temesvárt ünnepélyes keretek között zajlott le a Magyarországi Demokratikus Ifjúsági Szövetség és a romániai demokráta ifjúság képviselőinek találkozója. Az ünnepi beszédet szónokolt Komocsi Zoltán, a szegedi bizottság egyik vezetője többek között a következőket mondotta:

és torz magyarázattal kifolyólag azután abba a hibába esnek, hogy Magyarországról viszont azt hiszik, hogy ott minden tökéletes és az tejben-vajban fürdő ország. Ezt az elméletet, ezt a kialakulófélben lévő újfajta sovinyumot, mely a multbeli nevelés folyamata, ki kell irtanunk magunkból. A délibábkertes ideje elmúlt, a kivándorlásról ábrándozni helytelen és káros hatású volna. A valószínű szilárd talajra állva, tisztában kell lennünk azzal, hogy aki az áttelepüléssel foglalkozik, az saját magának a sirásója.

A problémák megoldásához kell tehát nyulnunk — folytatta. — Nem megfutamodásra, hanem helytállásra van szükség. Minden megoldott probléma erősíti a román demokráciát, ezzel erősíti ugyanakkor a magyar demokráciát, a Dunamedence népeinek demokráciáját és végső fokon ki küszöböli a háborút. Mi magyar fiatalok büszkék vagyunk arra, hogy román barátaink vannak és büszkék vagyunk arra, hogy a dunamedencei láncnak egyik szemelet alkotjuk.

A Kisiparos Szaktanács közleménye az új adó- és bélyegtörvények alkalmazásáról

KOLOZSVÁR. — Az adóhátrahagyott befizetésével kapcsolatban Kisiparos Szaktanács felhívja a figyelmet arra a rendelkezésre, melynek értelmében az 1947. évi 1. előtti esedékessé vált egyéni és közvetett adóhátrahagyott kereseti adó, globális adó, forrási adó, 2 százalékos adó, 12 százalékos, illetve 6 százalékos munkivüli adó, 2 százalékos proporcionális (adó) befizetésének legkésőbbi határideje június 15.

(amely illeték, minden ellenkező híreszteléssel szemben, továbbra is fizetendő), a munkaadónak kell kifizetni. A fizetési adó fizetendő az 1162—1947. számú miniszteri rendeletben megjelölt alapfizetés, korpótlék, nehéz testmunka-pót-

lék, kantinpenz és egyéb természeti juttatások ellenértéke gyantán kifizetett járulékok (ekonomát-hozzájárulás kivételével) együttes összege után, az alábbi módon kiszámítva a heti fizetéses, vagy órabéres alkalmazottaknál:

Heti 375.000 lej fizetésig 3%	
„ 375.000—750.000 lej fizetés esetén 7%	
„ 750.000—1.250.000 lej fizetés esetén 10%	
„ 1.250.000—1.750.000 lej fizetés esetén 14%	
„ 1.750.000—2.500.000 lej fizetés esetén 24%	
„ 2.500.000—3.750.000 lej fizetés esetén 33%	
„ 3.750.000—5.000.000 lej fizetés esetén 40%	
„ 5.000.000—6.250.000 lej fizetés esetén 50%	
„ 6.250.000 lejen felüli fizetés esetén 30%	

1.250.000 lej jövedelemig 2000 lej elhanyagolandó, az ennél nagyobb összeg 5000 lejre kiegészítendő.

1.250.000—3.750.000 lej jövedelemig az 5000 lejnél kisebb töredékek elhanyagolandók, a nagyobbak 10.000 lejre kiegészítendő.

3.750.000 lejen felüli jövedelmek esetén a 10.000 lejnél kisebb töredékek elhanyagolandók, a nagyobbak 10.000 lejre kiegészítendő.

heti 48 óra á 12.600 lej korpótlék 15 százalékos	604.800
10 százalékos nehéz testmunka pótlék	90.720
napi 40.000 lej kandinpenz	60.480
napi félliter tej á 10.000	240.000
	60.000
	1.056.000
ennek adója, amely levonandó a fizetésből, a következő:	42.240
	1.013.760
	le 4% betegsegélyző
375.000 lej 3 százalékkal	11.250
375.000 lej 7 százalékkal	26.250
265.000 lej 10 százalékkal	26.500
	1.013.000
	64.000

A fizetési adó lerovásának módja

A fizetési adó éppúgy, mint eddig, a következő hónapban rovatlanul a hónap utolsó napjáig. A fizetési adóból az alkalmazottat maga a fizetési adó, a 2 százalékos bélyegilletéket, valamint a 2 százalékos Pondul Muncii-t

Ezekből megállapítható tehát, hogy a magasabb kulcs csak a fizetési határok között lévő összegek után alkalmazandó.

Megjegyezzük még, hogy a gyermekpótlék, a betegség, halálösszeg, házasság címén kifizetett összeg adómentes, a havi 208 órán felül dolgozott munkaidő bére, vagyis a

bak 20.000 lejre kiegészítendő.

A heti adóköteles fizetés nem lehet kisebb, mint 375.000 lej, vagyis legalább ilyen összeg után kell fizetni a fizetési adót.

Gyakorlatilag a fenti rendelkezések a következőképpen alkalmazandók:

Ha az alkalmazott heti jövedelmének példaként a következő (VIII. osztályú fizetést véve alapul):

heti 48 óra á 12.600 lej korpótlék 15 százalékos	604.800
10 százalékos nehéz testmunka pótlék	90.720
napi 40.000 lej kandinpenz	60.480
napi félliter tej á 10.000	240.000
	60.000
	1.056.000
ennek adója, amely levonandó a fizetésből, a következő:	42.240
	1.013.760
	le 4% betegsegélyző
375.000 lej 3 százalékkal	11.250
375.000 lej 7 százalékkal	26.250
265.000 lej 10 százalékkal	26.500
	1.013.000
	64.000

különórak fizetési adója 5 százalékos, tekintet nélkül arra, hogy hány különóra van.

A fenti rendelkezések 1947. április 1-i hatállyal léptek életbe, vagyis ettől az időponttól kifizetett fizetésekre és juttatásokra alkalmazandók.

Magyarországi római katolikus pap Horea szabadságharcáról

A budapesti Román Kulturhét komoly eredményét jelzi, hogy a széles magyar népréteg is foglalkozni kezdtek a román—magyar baráti kapcsolatok eddigi háttérbe szorult gondolatával. Ezt az érdeklődést bizonyítja, hogy egy vidéki katolikus pap levelet intézett a budapesti lapok szerkesztőségéhez és levelében rámutat arra, hogy milyen fontos a magyar feudális és liberális rendszer alatt irt hamis történelem új megvilágítása, hogy ezzel a magyar tömegek teljesen más és a valóságnak megfelelő képet kapjanak a román népről.

A katolikus pap levele több helyen is hangsúlyozza, hogy ez a történelemhamisítás milyen súlyos következményekkel járt a nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a román és magyar nép közé idegenek mindig könnyen éket tudtak verni és egymás ellen ki tudták játszani őket. A levélből, mint érdekes dokumentumból kiragadunk néhány részletet.

— A francia forradalom előszele — írja egyhelyütt — eljutott Erélybe is, a feudálisoktól elnyomott román jobbágyokhoz. Öt évvel a francia forradalom előtt tört ki ez a megmozdulás, amit hivatalos történelemírásunk egyszerűen „lázasnak” igyekezett feltüntetni.

A továbbiakban elmondja, hogy abban az időben az erdélyi papok közül sokan a római, demokratikus szellemű főiskolában végezték tanulmányaikat, ahol akkor annyira a felvilágosult demokrácia szelleme volt az ur, hogy a cári Oroszország kispapjai nem is mertek saját nevéikön keirakozni, attól tartva, hogy ezért hazájukban üldözöttesben lesz részük. Rámutat arra, hogy abban az időben a román papok is a felvilágosodás eszméinek szolgálatában állottak.

A császári hadak, II. József császár vonakodása miatt, csak nagykesve mozdultak meg és az érdekelt vármegyék nemesei fogtak fegyvert a felkelők ellen. Hangoztatja, hogy ezt az alkalmat a feudálisok felhasználták arra, hogy a magyar népi rétegekben is széles rendet vágjanak. Végül érdekesen emlékezik meg magának Horea-nak a személyéről.

— A felkelők kilengéseit el lehet hinni — írja —, ahogy azokat az egykori egyházi krónikák leírják, de tudjuk, hogy csak a legutóbbi háborúban is milyen fasiszta „kilengések” történtek. Annyi bizonyos, hogy a francia girondisták pártja Horea-óról úgy emlékezik meg, mint Amerika nagy szabadságharcos hősről, Washingtonról, csak hogy Horea-nak nem sikerült az, ami Washingtonnak sikerült.

Kétségtelen, hogy a levélnek igaza van és történelemírásunkat mind magyar, mind román részről alapos revízió alá kell venni és el kell távolítanunk abból minden hamis anyagot, ami csak azt a célt szolgálta, hogy az akkori uralkodó osztályokat talmi dicsfényvel övezzék és megakadályozza a két nép egymásratalálását.

Egymillió villanykörte érkezett Magyarországról

BUKAREST. — A román—magyar közeledés hatása gazdasági téren is mindegyikben érezteti hatását. A napokban egymillió villanykörte érkezett Romániába Magyarországról. Ez a hatalmas mennyiségű villanykörte alaposan lenyomja a villanykörte fekete-piaci árait és egyelőre — legalább is részben — fedezi ezirányú szükségleteinket.

Hatalmas árurazzia Kolozsváron

KOLOZSVÁR. — A hatóságok a szervezett munkásság bevonásával pénteken délelőtt hatalmas árurazziát tartottak a városban. A rendőrök, ügyészégi engedély alapján, átkutatták a kolozsvári lakások nagyrésztét. A razzia meglepő eredményeket hozott. Hatalmas készletekre bukkantak, melyeket tulajdonosai üzérkedési céllal elvontak a forgalomból. A részletes eredményt a következő számunkban ismertetjük.

Megállapították a kolozsvári üzletek nyári záróját

KOLOZSVÁR. — A nyári záróra megállapítására alakult bizottság a következőkben állapította meg a nyári időszakra érvényes új zárórendet:

Rövidára üzletek, bazárok, könyveskereskedések, órák, textil- és cipőkereskedések, technikai cikkek, egészségügyi, porcelán- és üvegáru kereskedések, drogériák, ezenkívül cipő-, szabó-, bádogos-, kalapműhelyek, külkereskedelmi, másoló és fordító irodák 7 órától délután 1 óráig lesznek nyitva, hétfő és csütörtök kivételével, amikor délután 3 és 6 óra között is nyitva tartanak.

Élelmiszerüzletek, mézárúszékek, tejcsarnokok és hasonlóak 8—1-ig, délután 4—7-ig tartanak nyitva, kivéve a szerdai napot, amikor délután zárnak. Péküzemek és kenyérfőzőboltok 7—12 óra, valamint 5—7 óra között kötelesek nyitva tartani, kivéve a szerdai napot, amikor egész nap zárva vannak.

Virágüzletek nyitva tartanak 8 és 5 óra között 1 órai ebédszünettel. Temetkezési vállalatok kötelesek nyitva tartani 8—5 óra között egy órai ebédszünettel. Pénztézetek és biztosító társaságok 8—2 óráig tartják nyitva irodáikat. Üzemek és gyárak irodáinak munkaidéjét úgy kell megállapítani, hogy azok ne haladják meg a napi 8 órát. Borbélyüzletek és kozmetikai intézetek 7—12 óra, valamint 3—6 óra között kötelesek nyitva tartani, kivéve a szerdai napot.

Krassó megye demokratikus magyarságának megafartását méltatta Deleanu képviselő

RESICABÁNYA. — Deleanu Mihail, Krassó megye parlamenti képviselője meglátogatta a választóit. A választások idején Krassó megye magyarsága a DPB győzelméhez azzal járult hozzá, hogy teljesen számban annak listájára szavazott. Ugyanis a MNSz Krassó megyében is, mint bárhol, ahol nem volt elégséges a magyarság száma ahhoz, hogy a MNSz listát tegyen le, utasította a magyarságot, hogy támogassák a DPB-t. Delea képviselő körutja alkalmával meglátogatta Resicabánya magyarságát is. A resicai magyarság meleg szeretettel fogadta képviselőjét, aki részt vett a tiszteletre rendezett kulturális ünnepségen. Elkadás közben Deleanu beszédet mondott és elismerését fejezte ki a resicabányai és krassómezei magyarságnak harcaért, amelyet a választások során a demokráciáért vívott. — Ma a MNSz parlamenti csoportja, a multhoz hűen, mindenképpen támogatja a demokráciánkat — mondotta. Megígérte, hogy épp olyan odaadással fogja a megye magyar lakosságának érdekeit védeni, amilyen hűségesen támogatják és támogatják a romániai demokrácia maradéktalan megvalósítását.

180 milliárd a kórházaknak

BUKAREST. — Az egészségügyi miniszter 180 milliárd lej kölcsönt engedélyezett kórházi célokra. A fentjelölt kölcsönt azoknak a kórházaknak utalják ki, amelyeknek felszerelése és élelmezése hiányos.

A Dermata három pont előnnyel vezet az NB. II. harmadik csoportjában

Dermata—Sodronyipir 3:0 (1:0)

Solvay—Victoria 6:1 (3:1)

KOLOZSVAR. — A csütörtöki ünnepnapon több elmaradt NB. II. mérkőzés került lejátszásra. A Dermata labdarúgócsapata Aranygyözeesen játszott, ahol zuhogó esőben fölényes és szép játék után 3:0 (1:0) arányban megérdemelten győzött a Sodronyipir ellen Hegedüs 2 és Tóth góljaival.

A Victoria Kolozsváron 6:1 (3:1) arányban súlyos vereséget szenvedett a marosújvári Solvay csapatától. Góllövők: Lengyel 2. Moldován, Pacuraru, Bagaian és Burmai. A Victoria részéről Zahan volt eredményes.

A Román Labdarúgó Szövetség rendelete értelmében a vasárnapra kitűzött összes NB. II. mérkőzést a csapatok kötelesek lejátszani. Így sor kerül Kolozsváron a Victoria—CFR (Marosvásárhely)

mérkőzésre is. A Dermata, amely a csütörtökön elért Sodronyipir elleni győzelme után 3 pont előnnyel vezet az NB. II. harmadik csoportjában, vasárnap Medgyesen a Kerres ellen játszik sorsdöntő mérkőzést. Rónai edző erre az összecsapásra a következő csapatot állította össze: Ilyés, Bagoly, Darók, Kiss, Finghi, Kalló, Pápai, Frenzt, Hegedüs, Szász, Tóth. A börgyári csapat a csütörtöki mérkőzés után rejtékhelyre vonult és csak közvetlen a mérkőzésre érkezik meg Medgyesre.

A Dermata csapata többszáz szurkolóval rándul át a Kerres elleni mérkőzésre, mert esetleges győzelme esetén a börgyáriak csapata 5 pont előnnyel már az NB. I-ben érezheti magát.

Csak kedden játszik le az U—Politechnica mérkőzés

Előmérkőzés: Vasas—BEAC

KOLOZSVAR. — A Demokráta Diák Szövetség — tekintettel a Román Labdarúgó Szövetség rendelkezésére — a vasárnapra kitűzött U—Politechnica főiskolai bajnoki mérkőzést kedden délután 6 órára halasztotta el. A Politechnica csapatának vasárnap bajnoki mérkőzése van Temesváron és így csak

kedden játszhatja le az Universitáta elleni mérkőzését. Az atlétikai versenyt vasárnap délután tartják meg a városi sporttelepen a bukaresti, temesvári és a kolozsvári legjobb atléták részvételével. A keddi délutáni U—Politechnica mérkőzés előtt 4 órákor Vasas a BEAC ellen játszik.

Halálos ítéletet kért a népjógyógyász Pünkösztire

BUDAPEST. — A Néptörvény-szék hétfői tárgyalása Zaboreczky Ervin népjógyógyász helyettes vádbeszédével kezdődött.

— Titkos megbízással elindul egy kém — mondotta a népjógyógyász helyettes —, valahogy átkerül az országhatáron és itt kézzel-kézzel adják, rejtegetik segitlik őt papok és volt tisztok. Mégis ki kell emelni, hogy csak egyes papokról van szó és nem a papságról. Ezek a papok nemcsak a demokráciának, hanem a saját egyházuk és vallásuk törvényeinek is ellenségai.

A vádbeszéd további során a népjógyógyász helyettes részletesen foglalkozott Pünköshti és társainak

bűncselekményeivel és az általa begyilkolt román hadifoglyok és munkaszolgálatosokra külön kitérve, rámutatott arra, hogy a vádlott nemcsak törvényeket, hanem az emberiség irántlan törvényeit is hideg cinizmussal lábbal taposta.

Pünköshti hírszerző tevékenységére rátérve, megvilágította, hogy ha vannak is abban kiderítetlen részletek, az azonban bebizonyosodott, hogy egy titkos szervezet megbízásából szovjetellenes feladattal működött és kémhálózatot akart kiépíteni.

Pünköshti vádlott-társaival kapcsolatosan a vádbeszéd hangzott, hogy valamennyien bűn-

sők, mert tudták Pünköshti céljait és mégis segítettek őt minden formában. Nemcsak kapcsolatokat teremtettek Pünköshtinek más személyekkel, hanem őt anyagilag is támogatták. Valamennyien a szovjet és magyar nép jóviszonyát veszélyeztették cselekményeikkel és ezzel Magyarország jövőjét rombolhatták volna szét.

A népjógyógyász helyettes népszerűen büntökt, gyilkoságnak Pünköshti fejére halálos ítéletet, vádlott-társaira pedig életfogytiglani fegyházbüntetést kért.

A következő tárgyalást szerdára tűzték ki, amelyen a vádlottak szólnak fel az utolsó szó jogán. Itélt csak a jövő héten várható.

Az országos tornászajnokságokon első lett a Dermata női csapata

A KKASE női és férfi csapata harmadik helyen végzett

KOLOZSVAR. — A resicai országos tornászajnokságokon a Dermata, KKASE és a Villamosmű női és férfi versenyzői szép sikert arattak. A női csapatverseny győztese a Dermata lett 232,37 ponttal. 2 Locomotiva Resica 217,86 p. 3 KKASE 198,05 p. 4 CAMT. 5 Spárta. 6 Standard (Bukarest). A férfi csapatverseny győztese a resicai Locomotiva lett 240,53 ponttal. 2 ASTRA (Arad) 229,15 p. 3 KKASE 212,86 p. 4 Dermata 202,47 p. 5 Villamosmű 198,26 p. 6 CAMT. 7 Spárta. 8 Standard.

A női összetett versenyben 1 a resicai Dobosanné 45,22 ponttal. 2 Korobián Berta (Dermata) 42,02 p. 3 Finta Magda (Dermata) 40,17. 4 Szombati (Resica). 5 Bodó (Dermata). 6 Kerekes (Dermata). 7 Bota (KKASE). A férfi összetett versenyben első lett a resicai Draghici 54,30 ponttal. 2 Kerekes (Resica) 52,14. 3 Botez (ASTRA). 4 Brel. (CAMT). 5 Tökés (KKASE). 6 Albert (KKASE). 7 Szász (CAMT).

Az egyes szereken a női versenyben Korobián Berta (Dermata)

országos bajnok lett a talajugrásban és a gerendán, míg Finta Magda (Dermata) második lett a felemás korláton és a talajugrásban.

A férfiak versenyében, a talajugrást kivéve, a resicai versenyzők kerültek első helyre, míg a talajugrásban Albert (KKASE) országos bajnokként nyert.

A kolozsvári tornászok sikeresen állták meg helyüket az országos bajnokságokon. A Dermata női csapatának sikerült megnyernie az országos összetett bajnokságot, míg a KKASE kitűnő erőből álló női és férfi tornászcsapata mindkét összetett versenyben a harmadik helyre került.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavankint 3000 lej, állástkeresőknek 2000 lej. Cim a kiadóban és jelzés leveleknél 5000 lej pótdíj fizetendő. Szövegkérletek 4200 lej szavankint. Közzétételük költsége szavankint 1000 lej. Keretes hirdetések 4000, 5000 és 6000 lej négyzetcentiméterenkint. Nyilvántartás szavankint 10.000 lej.

ANTIK íróasztal, furni-ros kerékasztal, bőrfotelek, íróasztal, konyhaasztal székekkel, hintaszék stb eladó. Szentgyörgy-utca 2, II. emelet 9. 4166

TEJSZEPARÁTOR megvételre keresek 20—30 literig. Cim: Bagoly, Thállmann-utca 9, III. emelet. 4169

VESZÉK egy villany-ort jőkarban 220—380 V—2 lóerőst. Cim: Borgovan Andrei, Marosludas. 4161

DIÓFURNIROS rekamié, 2 ágy, 2 éjjeli szekrény, 2 asztal ágycsüveg, edények, 4 szék sürgősen eladó. Szappan-utca 18, Klein. 4207

RÁDIO szuper, új típusú, sürgősen eladó. Vörösmarty-utca 26. 4209

FIGYELEM! Eladó ágynemű, ruha, rekamié és szekrény. Karolina-tér 7. ajtó 6a. 4206

ELADÓ férfi kerékpár új gumival. Ratiu (Kötő)-utca 4, műhely. 4205

RÁDIO 4+2, közép-szuper sürgősen és olcsón és egy aragáz tartály eladó. Mária királyné-utca 6, ajtó 8. 4209

FURNIROS kombinált bútor eladó. Wesselényi (volt Fogoly)-utca 5. 4204

FORGALOMBAN lévő autóbussz eladó. Bolintineanu-utca 13, emelet. 4203

GYERMEKKOCSI m.v., kifogástalan állapotban eladó. Szabadság-tér 23, cimpfestőnél. 4201

RÁDIO Orion, 4 lámpásos szuper, modern, üzembépes, eladó. Sorta, Zápolya-utca 39. 4199

ELADÓ női fehér köpeny és egyéb ruhanevel, kifogástalan állapotban. Cim a kiadóban. 4197

KOMBINÁLT szekrényt megvételre keresek. Cim a kiadóban. 4182

ELADÓ egy kerékpár és egy ponyva. Szabadság-tér 12, Rácznál. 4185

VESZÉK használt ruhát, fehérneműt, cipőt. Rác, Szabadság-tér 12. 418

EGY teljesen jókarban lévő fehér „Dac” gyermekkosci eladó. Fejedelemt-utca 21, II. emelet. 4196

RÁDIO Orion, 44-es típusú, szabadság-utca eladó. Pollák, Krizbai-utca 42. 4183

JÉGSZEKRÉNY 2 ajtos, használt, olcsó konyhaberendezés eladó. Egerem-utca 2, kőnyúvlelt. 4186

KONNYU motorkerékpár oldalkocsit yennék. Mária királyné-utca 9, üzlet. 4189

RÁDIO 4+2. Mária királyné-utca 6, hátsó épület, ajtó 37. 4174

EGY darab 32x6, jó állapotban lévő rumi eladó. Megtekinthető Kanál Kál. mánt-utca 14. 4210

ELADÓ egy gyalogpad, használt gerinc- és térdfelecső. Márki Sándor-utca 1. 4142

EGY jókarban lévő mély gyermekkosci eladó. Andrei Muresan-utca 10, Rácznál. 4176

RÁDIO Philips 4+2 eladó. Nagyereblye-utca 10. 4211

ALLAST KAPHAT MEGBIZHATÓ, egyedülálló főző mindenfel veszek. Weisz gépkereskedő, Horea-ut 82. 4123

FŐZNI tudó közepkorú asszonyt azonnali bérlésre keresek. Cim: Rózsa drogéria, Szabadság-tér 27. 4202

VÁSESZTERGÁLYOSOKAT keres „Reconstructia” vasműve. Kajántói-ut 29. 4193

ALLAST KERES TISZTVEISELŐ özvegye egy személy háztartását vállalná. Érdeklődni Fellegvári-ut 68, emelet. 4188

ELSŐRENĐÜ angol és francia varróhoz házőve megvarrni. Vállal női és férfi fehérneműt is. Vidékre is megy. Cim: Malom-utca 4. Madzsinik cipészüzlet. 4194

INGATLAN-LAKAS ATADÓ gyógyszerártnak rendkívül alkalmas üzlet. Cim a kiadóban. 4117

EGY üres szoba átadó, esetleg nyári konyhával. „Szoba” jellegű. 4208

ELCSERÉLNEM nagy szoba, konyha lakószobával. Horea-ut 110, Delbács. 4198

TREFORT-utcaiban eladó 6 szoba, konyha 150 mililó lejt. Érdeklődni Kálnizsi-utca 3, délután 4—5 óra között. Ügynökök mellőlve. 4135

10.000 drb új **sörösdugó** eladó. Cim: **Péterffy Áron Szamosujvár**

ELCSERÉLNEM 2 szobás összkomfortos lakószobát hasonlival vagy nagyobb. Rosca, Malom-utca 29. 4191

KERESÉK sürgősen szobát pontban burtozott szobával. Élelmiszerttel fizetek. „Jól fizetek” jellegű. 4191

MENYASSZONYI ruhák, fátvölök, koszorúk készítése a „Dahlia”-ban. Horea-ut 35. 4191

TELJES ellátásban vesző két középszikolás diákok 1947—48-as tanévre, természetbeni fizetés ellenében. Cim a kiadóban. 4688

Női kerékpár békebeli gumikkal eladó. **Bálint, Horea-ut 34.**

ADAS-VÉTEL **VESZÉK** és eladok mindenféle bútor. Krisán, Jókai-utca 4. 3664

VARRÓGÉPEKET, kőtógépeket, kerékpárokat, alkatrészeket, tüket a legbecsületesebb napi áron vesz és ad el Weisz gépkereskedő, Horea-ut 82. 3694

EGY 5 méteres szőnyeghez kifaragott szép front kőpárkány kövel együtt járónyar áron eladó. Vulkán-utca 43. 4180

IRÓGÉP irodai, Sabek bélyegalbumok eladó. Bende, Szentgyörgy-utca 30. 4690

ELADÓ perzsaszőnyeg. Józsa Béla-utca 40. 4180

T. A. R. S. TRANSPORTURI AERIENE ROMANO SOVIETICE
1947 május 20-tól (kedd) újra megkezdte légi közlekedését BUDAPESTTEL a következő menetrend szerint:

KEDDEN és PÉNTEKEN
Indul ↓ 8. **BUXAREST** Erkezik ↑ 17.
Erkezik ↓ 11. **BUDAPEST** Indul ↑ 14.

Minden utasnak jogában van ingyen 20 kg-ig poggyászt magával vinni.
A jegy ára
Bukarest—Budapest 8.892.500 lej.
Budapest—Bukarest 468 forint.
A légi közlekedést Douglas L 2 gépek bonyolítják le.
Jegyekkel és információkkal szolgál:
Agentia T. A. R. S. Bukarest,
Bulevardul Bratianu 16. — Tel. 5-12-24—5-33-46
Aeroportul Banacsa Tel. 7-27-11.
Az országban: Minden T. A. R. S. Irodánál.

Beköltözhető lakás:
3 szoba összkomfortos, calorifer, központi fűtésű eladó vagy huzamosabb időre előzetes fizetéssel bérbeadó.
Szabadság-tér 21, II. em., iroda.

Az U. S. I. C. szindikátusba tömörült kereskedők figyelmét felhívjuk, hogy iparendélyük (Copia cererilor de inmatriculare) becsereléséhez szükséges nyomtatványokat az U. S. I. C. irodájában átvehetik. **Vezetőség.**

Kereskedők figyelmébe!
Az árátszámítások munkálatait irányító Egyeztető Bizottság (Comisia de Coordonare) az alábbiakat hozza a kereskedők tudomására:
Az árlisták benyújtása alkalmával megállapítást nyert, hogy a kereskedők egy része még nem nyújtotta be árlistáját. Ezért nyomatékosan és utójára felhívjuk a kereskedőket, hogy legkésőbb május 25-ig nyújtsák be árlistájukat, mert ezen határidő után a bizottságok megszűnnek működni s árlistájukat nem láttamoztathatja.
Felhívjuk egyidejűleg mindazok figyelmét, kik ezen kötelezettségüknek eleget nem tettek, arra, hogy mulasztásukat igen szigorúan megbüntetik s azon kereskedőknek, kiknek fenti határidő után üzletükben a láttamozott árlista nem lesz kifüggesztve s árujuk árcédulával ellátva, árujukat az ellátószerveknek fogják átadni, melyek azt a régi áron fogják kiárúsítani.
Egyeztető Bizottság.

CAPITOL-mozgó!
Premier!
Az első, Budapesten készült, román film-operett, a **Hazugság nélkül**
cimű új nagy magyar film román film-változata.
Főszerepben:
Polly Aghy, Puiu Maximilian, Puiu Miranescu, Giovanni. Tatár György, Vashegyi Ernő és Gonda László táncművészekkel.
Zene:
Fényes Szabolcs. Hegedüs produkció.

Kérem azt a becsületes embert, aki szerdán délután 5—6 órakor a Fellegvári-ut — Seta-tér — Széchenyi-tér közötti szakaszon egy ösörös arany karkötőt talált, vagy aki felvilágosítással tud szolgálni, magas jutalom ellenében adja le címét a kiadóban.